

En kastanj att minnas

Av Henry Holm

Den praktfulla hästkastanjen på motstående sida, framplockad ur bildarkivet, väcker med all säkerhet många minnen till livs hos en den äldre generationen Hörbybor.

Den stod vid Ringsjövägen, mittemot kyrkan, på gamla Kyrkskolans tomt och beundrades av alla passerande, när den tände sina många ljus i den tidiga försommarens skönhet.

Trädet var på något sätt en del av Hörbys första skolhus, den gulmålade brädfodrade byggnaden, uppförd 1844 på norra sidan av Ringsjövägen mittför prästgården. Skolan tillbyggdes i ett par omgångar, 1882 och 1891, och kanske planterades kastanjen vid något av dessa tillfällen.

Ända fram till slutet på 1868 användes den allmänna vägen som lekplats under rasterna (Hörby sockens historia; G Björkelund och L Hansson, 1950) då en intelligande tomt hyrdes att begagnas av eleverna samtidigt som man fick planteringsland för undervisningen och en privat trädgård för läraren.

På skolgården hade man även gymnastik när vädret tillät. Observera bommarna och hoppbocken under det blommande trädet! På andra sidan planket låg apotekstomten och på en del av den

uppförde tidningen Mellersta Skåne sin officin första krigsvintern 1939–40.

I kyrkskolan fanns under många år även ett kommunalrum och bibliotek och under en period disponerade det Efvergrenska småskollärarseminariet lokaler i byggnaden. (Tidig småskollärarytbildning; Sven Ekwall, 1987).

En mängd museiföremål, bl a de som skänkts till köpingen av landstingsmannen Nils Andersson på Slagtofta och en del av vad Ellen Fridolin samlat, förvarades under några år i en sal i skolan sedan den inte längre användes i undervisningen.

Kastanjen, som av många betraktades som Hörbys vackraste träd under sin blomningstid, föll slutligen för motorsågen 1956, då även Kyrkskolans år var räknade.

Det historiska gamla huset, Hörby bys första skola, revs för att lämna plats för en stor nybyggnad, som stod färdig 1957 och där numera kommunens förvaltning är inrymd.

Det föreföll riktigt att kastanjen, skolans vårdträd under många år, och det mer än hundraåriga skolhuset lämnade scenen samtidigt. Så upplevdes det i alla händelser av många Hörbybor.

Kyrkskolan några år innan den revs. Th ses kastanjen. Mannen som kommer på gångbanan är identifierad som komminister I. Bårström. Foto: Henry Holm 1954.

